

Decyzja
Prezydium KK
nr 160/23

ws. opinii o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy
o systemie ubezpieczeń społecznych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” jednoznacznie krytycznie ocenia poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (przedstawiciel posłów wnioskodawców p. Michał Wawer).

Opiniowany projekt zawiera fundamentalne propozycje zmian w systemie ubezpieczeń społecznych, takie jak:

- dobrowolna składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe osób samozatrudnionych,
- wprowadzenie nowej konstrukcji dobrowolnego ubezpieczenia wypadkowego (w dotychczasowym porządku prawnym niewystępujące),
- zmiana w obszarze konstrukcji dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego (w dotychczasowym porządku prawnym dobrowolne ubezpieczenie chorobowe dotyczy ubezpieczonych podlegających obowiązkowej składce na ubezpieczenie emerytalne i rentowe).

Zdaniem Prezydium KK wprowadzenie głębokich zmian systemowych nie powinno być przedstawiane bez oceny skutków regulacji (OSR). Zatem taki projekt grupy posłów można traktować wyłącznie jako sygnał polityczny preferowanego kierunku zmian, a przez to nie ma możliwości z nim polemiki.

Ponadto legislacyjna skrótowość przedmiotowego projektu i brak odniesień do innych ustaw stanowiących część systemu ubezpieczeń społecznych pokazuje, że projekt nie został poważnie przemyślany. Technika legislacyjna, a wskazując precyzyjnie, brak uwzględnienia powiązań pomiędzy rozwiązaniami w poszczególnych ustawach z zakresu ubezpieczeń społecznych – sprawia, że proponowane rozwiązania są niemożliwe do przyjęcia.

W opinii Prezydium KK przyjęcie opiniowanego projektu przyczyni się do zwiększenia liczby osób w wieku poprodukcyjnym, które nabeżdą prawo do skrajnie niskich emerytur (co dodatkowo obciąży koszty funkcjonowania systemu pomocy społecznej) czy wywołania olbrzymiej presji polegającej na wypychaniu pracowników ze stosunku pracy

w kierunku relacji określanych potocznie jako b2b, w których organizator pracy nawiązuje umowy z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą. Co więcej, projekt w żaden sposób nie bierze pod uwagę już istniejących preferencji w zakresie opłacania składki (rodzi się przykładowe pytanie czy także w okresie opłacania tzw. małego ZUS jego postanowienia znajdą zastosowanie).

W ocenie Prezydium KK istotą problemu nie jest bieżące uszczuplenie środków wpływających do FUS jaki wywołałaby realizacja projektu, ale jego skutki długofalowe.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” apeluje do posłów o większy namysł nad składanymi projektami oraz uwzględnianie w nich obowiązujących zapisów Konstytucji RP oraz wiążących Polskę umów międzynarodowych takich jak Europejska Karta Społeczna oraz dokumentów programowych Unii Europejskiej takich jak Europejski Filar Praw Socjalnych. Zwracamy uwagę, że Polska wielokrotnie w zaleceniach krajowych wynikających z procedury Semestru Europejskiego otrzymywała uwagi wskazujące na konieczność poprawy jakości legislacji. Pewnym elementem jest poprawa jakości projektów poselskich, tak aby nie były one manifestami politycznymi a względnie przemyślanymi konstrukcjami legislacyjnymi.

Gdańsk, 19 grudnia 2023 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK

NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz